

คำสั่งเทศบาลตำบลวังชัย

ที่ ๔๐๗/๒๕๖๕

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการสร้างเสริมสุขภาพเชิงรุก เพื่อลดภาวะคลอดก่อนกำหนด
ในเขตเทศบาลตำบลวังชัย ประจำปี ๒๕๖๖

.....

ด้วยคณะแพทยศาสตร์ ศิริราชพยาบาล ในฐานะกรรมการอำนวยการโครงการเครือข่ายสุขภาพ
มารดาและทารกเพื่อครอบครัวไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์โอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมารร่วมกับ
กระทรวงมหาดไทย ได้ดำเนินโครงการสร้างเสริมสุขภาพเชิงรุก เพื่อลดภาวะคลอดก่อนกำหนดและขับเคลื่อน
บูรณาการการทำงานร่วมกันในระบบส่งเสริมสุขภาพและดูแลรักษาหญิงตั้งครรภ์ เพื่อลดอัตราการคลอดก่อน
กำหนด

เพื่อให้การขับเคลื่อนโครงการสร้างเสริมสุขภาพเชิงรุก เพื่อลดภาวะคลอดก่อนกำหนดให้บรรลุ
วัตถุประสงค์อย่างเป็นรูปธรรม จึงแต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการสร้างเสริมสุขภาพเชิงรุกเพื่อลดภาวะ
คลอดก่อนกำหนด เทศบาลตำบลวังชัย โดยมีองค์ประกอบและมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

๑. คณะกรรมการอำนวยการ ประกอบด้วย

๑.๑ นายกเทศมนตรีตำบลวังชัย	ประธานกรรมการ
๑.๒ รองนายกเทศมนตรีตำบลวังชัย ๑	รองประธานกรรมการ
๑.๓ รองนายกเทศมนตรีตำบลวังชัย ๒	รองประธานกรรมการ
๑.๔ ประธานสภาเทศบาลตำบลวังชัย	กรรมการ
๑.๕ ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลวังชัย	กรรมการ
๑.๖ ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลหนองกง	กรรมการ
๑.๗ ประธานชุมชนทั้ง ๑๔ ชุมชน	กรรมการ
๑.๘ ประธาน อสม. ทั้ง ๑๔ ชุมชน	กรรมการ
๑.๙ ปลัดเทศบาลตำบลวังชัย	กรรมการ
๑.๑๐ ผู้อำนวยการกองสาธารณสุขฯ	กรรมการ
๑.๑๑ หัวหน้าฝ่ายบริหารงานสาธารณสุข	เลขานุการ

มีหน้าที่ ๑. กำหนดแนวทางและเป้าหมายการขับเคลื่อนโครงการสร้างเสริมสุขภาพเชิงรุก เพื่อลด
ภาวะคลอดก่อนกำหนด ระดับ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๒. ขับเคลื่อนโครงการส่งเสริมสุขภาพเชิงรุก เพื่อลดภาวะคลอดก่อนกำหนดของเทศบาล
ตำบลวังชัย ให้เป็นไปตามแนวทางและเป้าหมายที่คณะกรรมการอำนวยการโครงการสร้างเสริมสุขภาพเชิงรุกเพื่อลด
ภาวะคลอดก่อนกำหนดของกระทรวงมหาดไทย

๓. ประสาน บูรณาการและระดมทรัพยากรจากภาคีเครือข่ายทั้งภาครัฐ ภาควิชาการ ภาค
ศาสนา ภาคประชาชน ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และภาคสื่อมวลชน เพื่อให้เกิดการขับเคลื่อน ตามแผนงาน
เป้าหมาย ทิศทาง และยุทธศาสตร์ในการส่งเสริมสุขภาพมารดาและทารก เพื่อลดภาวะคลอดก่อนกำหนด

๔. เสนอแนะและให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการดำเนินงานตามโครงการสร้างเสริมสุขภาพเชิงรุก เพื่อลดภาวะคลอตก่อนกำหนด

๕. แต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงาน เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานตามโครงการสร้างเสริมสุขภาพเชิงรุกเพื่อลดภาวะคลอตก่อนกำหนด

๒. คณะกรรมการติดตามและประเมินผล ประกอบด้วย

๒.๑	ปลัดเทศบาลตำบลวังชัย	ประธานกรรมการ
๒.๒	รองปลัดเทศบาลตำบลวังชัย	กรรมการ
๒.๓	ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลวังชัย	กรรมการ
๒.๔	ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลหนองกุง	กรรมการ
๒.๕	ผู้อำนวยการกองสาธารณสุขฯ	กรรมการ
๒.๖	หัวหน้าฝ่ายบริหารงานสาธารณสุข	เลขานุการ

มีหน้าที่ ๑. ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานโครงการส่งเสริมสุขภาพเชิงรุก เพื่อลดภาวะคลอตก่อนกำหนดของเทศบาลตำบลวังชัย

๒. รายงานผลการดำเนินงานต่อคณะกรรมการอำนวยการขับเคลื่อนโครงการส่งเสริมสุขภาพเชิงรุก เพื่อลดภาวะคลอตก่อนกำหนดของเทศบาลตำบลวังชัย

๓. ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่คณะกรรมการขับเคลื่อน โครงการส่งเสริมสุขภาพเชิงรุก เพื่อลดภาวะคลอตก่อนกำหนดของเทศบาลตำบลวังชัย

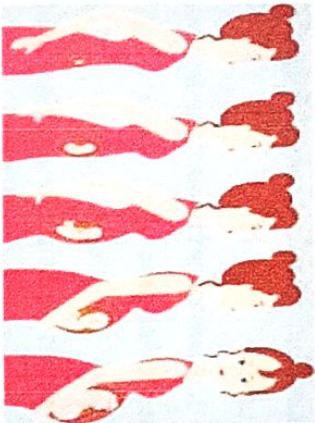
ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๗ เดือนกันยายน พ.ศ. ๒๕๖๕

(นายกิตติ คำแก่นคุณ)
นายกเทศมนตรีตำบลวังชัย

-หมู่โรคกาลเสี้ยวที่จะบ่งพร่องของการไต่ยืนโดยเฉพาะทารก ที่มีปัญหาหลายอย่าง
-การคิดเชื่อก ทารกที่คลอดก่อนกำหนดมักคิดเชื่อกได้ง่าย เนื่องจากระบบภูมิคุ้มกันทำงานได้ไม่เต็มที่

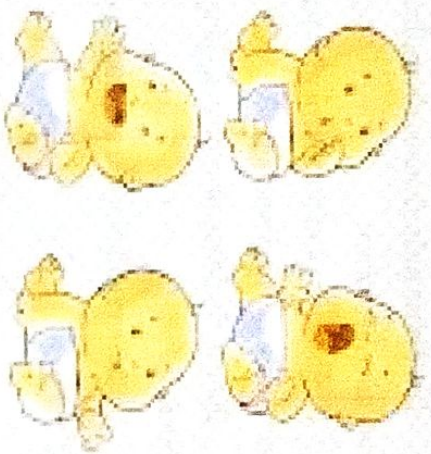
นอกจากนี้ในระยะยาวอาจมีผลต่อความ บกพร่องทางสติปัญญา พฤติกรรม พัฒนาการทางด้านต่าง ๆ ดังนั้นการได้รับการดูแลโดยกุมารแพทย์สาขาทารกแรกเกิดและบริกานินิตที่พร้อมดูแล 24 ชั่วโมง โรงพยาบาลที่มี หน่วยทารกแรกเกิดวิกฤตจึงมีความสำคัญมาก เพราะทารก คลอดก่อนกำหนดจะได้รับดูแลที่ถูกต้องเพื่อกลับไปใช้ ชีวิตและเติบโตอย่างมีความสุข

การดูแลทารกคลอดก่อนกำหนด

ในการดูแลทารกคลอดก่อนกำหนด สิ่งสำคัญคือ

- ป้องกันภาวะแทรกซ้อนที่จะเกิดขึ้น โดยกุมารแพทย์สาขา ทารกแรกเกิดและบริกานินิตจะให้การดูแล ดังนี้
- พูดคุยรายละเอียดพร้อมให้คำแนะนำพ่อแม่อย่างใกล้ชิด
- ดูแลหายใจของทารกและติดตามอาการอย่างสม่ำเสมอ เนื่องจากทารกบางรายจำเป็นต้องใช้เครื่องช่วยหายใจ
- ควบคุมอุณหภูมิร่างกายให้เหมาะสม -ตรวจเลือดเท่าที่จำเป็น
- ดูแลการทานนมของทารกให้ปริมาณเพียงพอกับความ ต้องการที่ควรได้รับ สันนิษฐานเรื่องนมแม่
- ดูแลรักษาทารกจนมีน้ำหนักมากกว่า 2,000 กรัมจึงสามารถกลับบ้านได้
- เตรียมความพร้อมให้คุณแม่ก่อนกลับบ้าน

แผนพับประชาชนสัมพันธ์

กิจกรรมสร้างเสริมสุขภาพเชิงรุกเพื่อลดภาวะคลอด

ก่อนกำหนด

ด้วยความปรารถนาดีจากเทศบาลตำบลวังชัย

จัดทำโดย

กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม

เทศบาลตำบลวังชัย อำเภอวังน้อย จังหวัดขอนแก่น

โทร.043-431413 ต่อ 8164

คุณแม่มือใหม่อาจเสี่ยงคลอดก่อนกำหนด

-หนึ่งในสาเหตุต้นๆที่ทำให้เจ้าตัวน้อยต้องเข้ารับการรักษาในหน่วยดูแลทารกแรกเกิดก็คือการคลอดก่อนกำหนด นั่นคือการคลอดก่อนครบสัปดาห์ที่ 37 ของการตั้งครรภ์ เนื่องมาจากอายุและโรคประจำตัวของมารดา ความผิดปกติของโครโมโซม รวมถึงกรรมพันธุ์และอื่น ๆ ดังนั้นการฝากครรภ์ในโรงพยาบาลที่มีแพทย์เฉพาะทาง เครื่องมือเทคโนโลยีที่ครบครัน ที่สำคัญคือมีหน่วยดูแลทารก แรกเกิดวิกฤตคอยดูแล ย่อมช่วยให้คลอดเจ้าตัวน้อยได้อย่างราบรื่น

เมื่อไหร่เรียกว่าคลอดก่อนกำหนด

เป็นภาวะการคลอดก่อนอายุครรภ์ ครบ 37 สัปดาห์ ซึ่งทารกเหล่านี้ถึงแม้ว่าอายุจะต่างๆ ครบสมบูรณ์ แต่การทำงานของอวัยวะแทบทุกส่วนยังไม่ดีเท่าทารกครบกำหนด ซึ่งช่วงหลังคลอดมักต้องการการดูแลเป็นพิเศษและต้องอยู่รักษาในโรงพยาบาลนานกว่าปกติ

ปัจจัยเสี่ยงการคลอดก่อนกำหนด

1. มารดา

- อายุของมารดา มารดาอายุน้อยเกินไปคือน้อยกว่า 18 ปี หรือมารดาที่อายุมากเกินไป คือมากกว่า 35 ปี ถือว่ามีความเสี่ยงที่อาจคลอดก่อนกำหนด
- โรคประจำตัวของมารดา เช่น เบาหวานความดันโลหิตสูง หัวใจ
- มีประวัติเคยคลอดก่อนกำหนด
- มดลูกขยายตัวมากเกินไป เช่น ครรภ์แฝด ภาวะน้ำคร่ำมากกว่าปกติ เป็นต้น

-มดลูกมีความผิดปกติแต่กำเนิด เช่น ปากมดลูกสั้น

-การอักเสบในช่องคลอด

-ดื่มเหล้า สูบบุหรี่ในขณะตั้งครรภ์

-ฟันผุ และการอักเสบของเหงือก

2. บุตรในครรภ์ หากบุตรในครรภ์มีความผิดปกติของ

โครโมโซมหรือมีภาวะติดเชื้อ จะทำให้มารดามีอาการเจ็บ ท้อง

คลอดก่อนกำหนดได้

สัญญาณเตือนคลอดก่อนกำหนด

-ปวดหลังช่วงล่างหรือบริเวณเอว เป็นต่อเนื่องหรือ

เป็นๆหายๆ แม้จะเปลี่ยนท่าทาง

-เจ็บท้องต่อน้อง 4 ครั้งใน 20 นาที หรืออาจเกิด

เป็นระยะ ๆ เนื่องจากทารกตัวของคุณลูก

-มีมูกหรือหรือเลือดออกทางช่องคลอด -รู้สึกลูกตื่น

น้อยกว่าปกติ

-บวมและความดันโลหิตสูงขึ้น อาจเป็นสัญญาณหนึ่ง

ของ ครรภ์เป็นพิษ

การตรวจเช็คคลอดก่อนกำหนด

1. ตรวจภายใน โดยพิจารณาจากการเปลี่ยนแปลง

ของปาก มดลูก ความกว้าง ระยะห่าง ขนาดตัวและตำแหน่ง

ทารกในครรภ์ เพื่อประเมินความเสี่ยงในการคลอดก่อนกำหนด

2. ตรวจ Ultrasound เพื่อวัดความยาวและดูรูปร่าง

ของ ปากมดลูกในการประเมินภาวะครรภ์เสี่ยงและโอกาสคลอด

ก่อนกำหนด

3. เจาะตรวจน้ำคร่ำ เพื่อตรวจสอบความสมบูรณ์ของ

ทารก และภาวะติดเชื้อต่าง ๆ

อันตรายเมื่อเด็กคลอดก่อนกำหนด

หากทารกคลอดก่อนกำหนดจะเกิดการเปลี่ยนแปลงที่

ผิดปกติและส่งผลต่อระบบร่างกาย ดังนี้

-ปอด พบปัญหาเรื่องการขาดสารลดแรงตึงผิวได้ใน

ทารก คลอดก่อนกำหนด ทำให้ถุงลมแฟบ ทารกจะมีอาการ

หายใจ หอบและอาจต้องใช้เครื่องช่วยหายใจ

-หัวใจ อาจมีปัญหาที่เส้นเลือดที่เชื่อมต่อระหว่าง

เส้นเลือด แดงใหญ่ที่ออกจากหัวใจเพื่อไปเลี้ยงร่างกายกับเส้น

เลือดที่ ไปสู่ปอดยังเปิดอยู่ (PDA) ทำให้มีเลือดผ่านไปสู่ปอด

มากเป็น ผลให้ทารกหายใจหอบและเกิดภาวะหัวใจล้มเหลวได้

-สมอง ทารกน้ำหนักน้อยกว่า 1,500 กรัม มีความ

เสี่ยงที่จะมีเลือดออกในสมอง เนื่องจากเส้นเลือดเปราะแตกง่าย

-ถ้ามีความแปรปรวนมากกว่าปกติ การย่อยและ

การดูดซึมอาหารยังไม่ดีนัก ทำให้ต้องให้นมที่ละน้อย ๆ และ

อาจต้องให้สารอาหารทางหลอดเลือดดำร่วมด้วย

-ดวงตา จอประสาทตายังไม่สมบูรณ์ หลังเกิดอาจมี

การ พัฒนากล้ามเนื้อคอประสาทตาผิดปกติ ซึ่งถ้าเป็น

รุนแรง อาจส่งผลต่อการมองเห็นของทารกได้

กิจกรรมการสร้างเสริมสุขภาพเชิงรุกเพื่อลดภาวะคลอดก่อนกำหนด

